

Saksbehandler: Stein Nygaard

Kommunedirektør/rådmann: Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
129/23	Formannskapet	04.12.2023
116/23	Kommunestyret	11.12.2023

Interkommunalt Arkiv i Rogaland (IKA) IKS - Ny eierbrøk m.m.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Forslag til vedtak:

1. Karmøy kommunestyre godkjenner oppdaterte eierbrøk og kostnadsfordelingsmodell for IKA IKS, slik det fremkommer av denne saken.
2. Karmøy kommunestyre godkjenner oppdatering av selskapsavtalens §5 og 14.3, slik det fremgår av sakens vedlegg 2.
3. Ajourført selskapsavtalen ihht punkt 2 ovenfor gis virkning fra og med ny valgperiode 2023-2027, og budsjettåret 2024.

Formannskapet 04.12.2023:

Behandling:

Innstilling enstemmig vedtatt.

FSK- 129/23 Vedtak:

Forslag til vedtak:

1. Karmøy kommunestyre godkjenner oppdaterte eierbrøk og kostnadsfordelingsmodell for IKA IKS, slik det fremkommer av denne saken.
2. Karmøy kommunestyre godkjenner oppdatering av selskapsavtalens §5 og 14.3, slik det fremgår av sakens vedlegg 2.
3. Ajourført selskapsavtalen ihht punkt 2 ovenfor gis virkning fra og med ny valgperiode 2023-2027, og budsjettåret 2024.

SAKSUTREDNING

Sammendrag

Denne saken handler om å ta stilling til forslag om ny eierbrøk og kostnadsfordeling i Interkommunalt arkiv IKS, som må tas inn i selskapsavtalen for selskapet.

1. Bakgrunn for saken

Kommunestyret i Karmøy behandlet 19.9.2022 en sak om ajourført selskapsavtale og forslag til eierstrategi. I saken ble det pekt på at det per da ikke var samsvar mellom eierandel og årlig driftstilskudd som den enkelte eier yter for tjenestene levert av selskapet. Representanter fra kommunene Sola, Randaberg og Sandnes, fylkeskommunen og daglig leder i selskapet, har fungert som skrivegruppe for dette arbeidet. Skrivegruppen har tatt opp forslagene med representanter for eierkommunene i tre drøftelsesmøter. Det løsningsforslaget som det er enighet om, legges nå frem for eierne for godkjenning. I tilknytning til dette er det utarbeidet dette felles saksfremlegget for alle eierne.

Kommunene, fylkeskommunen og de interkommunale selskapene (IKS) som er deltakere i IKA IKS godkjente høsten 2022/vinteren 2023 eierstrategien og ajourført selskapsavtale for selskapet. I møtet den 24.04.2023 fastsatte representantskapet styringsdokumentene.

Av saken fremgikk det at det i løpet av arbeidsprosessen var konstatert at det er manglende samsvar mellom eierandel og årlig driftstilskudd som den enkelte eier yter for tjenestene levert av IKA i dag. Det ble således gitt et oppdrag om en utredning av dette innen utgangen av valgperioden, for å finne frem til harmonisert modell. IKA har en bredt sammensatt eierstruktur og dette må hensyntas i arbeidet. Endringene skal ha effekt fra budsjettåret 2024.

Administrasjonene i kommunene og IKSene har i samarbeid med daglig leder nå utført oppdraget. En arbeidsgruppe bestående av representant fra kommunene Sola, Randaberg og Sandnes, fylkeskommunen og daglig leder i selskapet har vært skrivegruppe underveis. Ulike modeller, konsekvenser av disse og praktisering av løsningene blitt drøftet.

Fra å starte med syv ulike modeller for kostnadsfordeling og beregning av det årlige tilskuddet, foreligger det nå ett forslag til løsning. Den samsvar med forslaget til justert beregning av eierbrøken, slik det ble bedt om i oppdraget.

Dette er en felles sak som er fremmet for alle eiernes kommunestyre, fylkesting og representantskap for endelig behandling og godkjenning.

2. Faktaopplysninger

2.1 Dagens modell – eierbrøk og kostnadsfordeling

Dagens eierbrøk

Bygger på folketall pr 1.1.2020 og justeres hvert 4. år, neste gang er i 2023. Fylkeskommunens eierandel er behandlet særskilt og satt likt som største eierkommunen. IKSer som er deltakere¹ har eierandel likt som kommuner med 100 innbyggere.

Dagens kostnadsfordeling

IKA yter en grunntjeneste til alle som inkluderer 1 dagsverk, kurs og konferanser i selskapets regi, samt andel av hyllemeter i papir- og bortsettingsarkivet. IKA leier magasinplass i bygget, totalt 15.000 hyllemeter papirarkiv i dag. Det ventes å fylles opp 15.000 hyllemeter i løpet av noen år.

Hver deltaker har en andel av hyllemeterne og betaler for det. Kommuner som har hatt/har ekstra avlevering og dermed økt antall hyllemeter betaler ekstra for dette.

Generelt er det fortsatt etterslep hos deltakerne på avlevering av papirarkiv. Samtidig avleveres nå mer som også kanskje bare er 2-5 år og det utløser behov for å få opp innsynsløsninger for å betjene deltakerne da noe materiale er i bruk ifm enkeltsaker (klager, rettssaker, utredninger mv.)

Digital del av arkivet hos IKA vil øke fremover. Oppbevaring er billigere, men kompetansebehovet hos IKA endres. Innsynsløsninger samarbeides det med Arkivverket og andre nasjonalt om. Mangel på gode, effektive løsninger både for IKA og eierfellesskapet er en utfordring i dag. Digitalisering av papirarkivet er et helt eget og større prosjekt i seg selv og ikke tema i arbeidet som har vært utført nå.

2.2. Forslag til endringer - drøftinger

Innledningsvis i arbeidet ble det drøftet kriterier for oppdatert fordelingsmodell og eierbrøk, samt kartlegging av de vesentligste kostnadsdriverne ved IKA sin tjenesteproduksjon.

Momenter som fremkom i eierfellesskapets drøfting var blant annet:

- Endret og ny modell må være enkel
- Trenger forutsigbarhet om tilskuddet hos eierne
- Ja, må være enkelt, men at tilskuddet reflekter uttak av tjenester er konstruktivt forslag
- Passe på at endring nå står seg over tid, kan ikke drive å endre verken eierbrøk eller fordelingsmodell av tilskuddet «til stadighet». Det vi velger å gjøre nå må være anvendbart også i fremtiden. Husk på økt digitalisering.
- Incentiver til effektiv drift og økt digitalisering er bra.

3. Forslag til løsning

Som svar på oppdraget i forrige sak, foreslås følgende løsning:

Fordeling av kostnadene – årlig tilskudd

- IKA sine grunntjenester, samt fysisk og digitalt depot utgjør for 2023 89% av de samlede utgiftene. Denne utgiftsandelen fordeles på samtlige deltaker.
- Utvidet depot utgjør 11% av de totale utgiftene, og fordeles etter egen brøk for de deltakerne (pr d.d. 5) som benytter denne ordningen. Beløpet kommer i tillegg til grunntjenesten.
- Totalt tilskudd 2023 til tjenestekjøp fra IKA utgjør kr 14,7 millioner.

Eierbrøk – justeres for folketallsendring hvert 4.år

- Fast eierandel på 1% for alle, unntatt kommuner med mindre enn 1000 innbyggere (0,5%) og IKS-ene (0,25%). Til sammen utgjør «fastleddet» 22,25% av dagens eierbrøk

- Øvrige 66,75% av andelen grunntjenester på i alt 89% fordeles etter folketall. For fylkeskommunen videreføres at andelen settes likt som største eierkommunen.
- Siste 11% av eierbrøken fordeles innbyrdes mellom deltakerne som har utvidet depot Disse deltakerne betaler tillegg for dette også i dag.

Løsningen ivaretar at mer enn tre deltakere har flertall i representantskapet, og at det må være et rimelig antall deltakere som står bak, i saker som krever 2/3 flertall. Videre hensyntar det forholdene for de minste kommunene både mht endringer i tilskuddet og at prorata andelen ikke blir for høy for kommunene.

Den samlede løsningen er enkel, svarer opp forventning om forutsigbarhet da eierbrøk kan stå og justeres hvert 4. år. Basistjenester av tilskuddet lønns- og prisjusteres som i dag. Eventuelle endringer knyttet til utvidet depot er styrbart ved justering 2 ganger i året hvis behov oppstår, og gjelder da kun for denne andel og deltakerne som har slik utvidelse. Øvrige forblir upåvirket.

Sammenstilling av dagens tilskudd og eierbrøk vs. forslaget til justert løsning fremgår av vedlegg 1.

Selskapsavtalen §5 *Eiere, eierandel og innskuddsplikt* og §14.3 *Driftstilskudd/Tjenestekjøp* må ajourføres i samsvar med løsningen (vedlegg 2).

4 Kommunedirektørens konklusjon

Med grunnlag i oppdraget som ble gitt, er det kommunedirektørens vurdering av forslaget til løsning som administrasjonene i eierfellesskapet har kommet frem til svarer opp dette. Forslaget er enkelt og gir forutsigbarhet både for eierne og selskapet. Sammenhengen mellom eierbrøk og kostnadsfordeling for den enkelte får med dette en bedre sammenheng.

Kommunedirektøren tilrår kommunestyret å godkjenne forslaget.

Vedlegg:

Vedlegg1_Virkninger_av_forslaget_pr_deltaker
Vedlegg 2 Ajourført selskapsavtale

Vedlegg:

Vedlegg1_Virkninger_av_forslaget_pr_deltaker
Vedlegg_2_Revidert_Selskapsavtale_30mai2023